

описаніе за състояніе-то на тѣзи захвърлени на чуждина наши братъе. Изъ това описаніе, писано прѣди четири години отъ едного Българскаго учителя въ Винга, ные узнаваме, че тѣ сѣ много трѣпѣли отъ чужди-тѣ народности, които ги окружавать, т. е. отъ Власи-тѣ, Маджаре-тѣ и Хървате-тѣ, но при всичко това, могли сѣ пакъ да си зачувать езикъ-тѣ и народность-та невредима. „*Удѣ шуй се види*“ пише съчинитель-тѣ на това кратко описаніе, „*Чи удѣ Българина ни можи да се прави Сърбинъ или Хърващинъ, или Влахъ или Маджаринъ.*“ — Не можемъ да не споменемъ още за една пріятна вѣстъ, която намираме въ рѣчената рѣкописъ. Тя е, че въ послѣдне врѣме между тѣзи наши братіе се е появило желаніе да завръжатъ сношенія съ общо-то ни отечество, чрезъ които сношенія тѣ ся надатъ да почърпнѣтъ нова нравственна сила, та и на бѣдѣще врѣме да могѣтъ да бранѣтъ своя-та народность отъ много-то ѣ тамъ врагове <sup>21)</sup>. —

И тѣй, за да се врънемъ пакъ на рѣчь-та си, ето какъвъ успѣхъ е достигнѣла Латинска-та пропаганда между Българе-тѣ. При всички-тѣ си трудове и старанія, тя е могла да обърне въ католицизмъ токо 60.000 Българе, и то по-вѣче-то отъ Богумили-тѣ, които само беззащитно-то имъ общественно положеніе е могло да накара да търсѣтъ убѣжище въ нѣдра-та на пропаганда-та. — Въ 1860 год., когато борба-та между Българскіи народъ и фанариоти-тѣ бѣше достигнѣла до единъ нѣй-высокъ стѣпень, когато Велика-та църква съ единъ необяснимъ и нѣй-упористъ начинъ отблѣснѣ нѣй-законни-тѣ исканія на Българскіи народъ и чрезъ

<sup>22)</sup> Въ 1855 год. е напечатенъ въ Темишваръ за тѣзи Българе единъ Катихизисъ подъ заглавіе: *Manachija Kathekismus za katholicsanske Paulichane*. Този катихизисъ е прѣва печатана книга на езикъ-тѣ имъ; да ли отъ тогава е напечатана още нѣкоя книга, незнаемъ. —